

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 1 de 10

CARACTERÍSTIQUES GENERALS*

Tipus: Formació bàsica, Obligatòria, Optativa
 Treball de fi de Grau, Pràctiques Tutelades
 Pràctiques orientades a la menció

Duració: Semestral **Semestre/s:** S6
Número de crèdits ECTS: 3
Idioma/es: Català/Castellà

DESCRIPCIÓ

DESCRIPCIÓ BREU I JUSTIFICACIÓ

L'estreta relació entre l'alimentació i la salut és, avui en dia, més que evident. Adquirir uns bons hàbits alimentaris des de la infància i conèixer quines són les necessitats nutricionals en cada etapa de la vida, ens ajudarà a prevenir algunes de les malalties de més prevalença en la nostra societat, com són l'obesitat, les patologies cardiovasculars, la diabetis, etc.

El farmacèutic graduat pot optar per diferents sortides professionals, entre les que es troba la Farmàcia comunitària i la Farmàcia hospitalària.

A nivell de Farmàcia comunitària, el farmacèutic, a través de la dispensació de medicaments, exerceix un paper destacat com assessor i conseller en salut. També l'augment en el consum de complements alimentosos, fa que el farmacèutic s'hagi de formar com a professional en el que fa referència als temes de nutrició.

A nivell hospitalari, el seguiment d'una alimentació sana i equilibrada és fonamental per aconseguir un òptim estat de salut. La intervenció a nivell nutricional en les persones ingressades no només facilitarà la recuperació, sinó que tindrà a la vegada un paper en la prevenció. Un altre àmbit important és el de l'alimentació artificial, especialment a nivell de l'hospital, però també i cada vegada més a nivell domiciliari.

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 2 de 10

COMPETÈNCIES*

Competències Generals:

- G-5 Prestar consell terapèutic en farmacoteràpia i dietoteràpia, així com en l'àmbit nutricional i alimentari en els establiments en els que prestin serveis.
- G-9 Intervenir en les activitats de promoció de la salut, prevenció de malaltia, en l'àmbit individual, familiar i comunitari; amb una visió integral i multi professional del procés salut-malaltia.
- G-13 Desenvolupar habilitats de comunicació i informació, tant orals com escrites, per tractar amb pacients i usuaris del centre on es desenvolupi la seva activitat professional. Promoure les capacitats de treball i col·laboració en equips multidisciplinaris i les relacionades amb altres professionals sanitaris.
- G-18 Ser capaços d'incorporar la visió holística de la persona tenint sempre en compte totes les seves dimensions (fisiològica, humana, social, psicològica o transcendent); per aplicar-la a tots els àmbits d'acció del professional farmacèutic.

Competències Específiques:

- E-MF8 Adquirir les habilitats necessàries per poder donar consell terapèutic en farmacoteràpia i dietoteràpia, així com consell nutricional i alimentari als usuaris dels establiments en el que presta servei.
- E-MF9 Comprendre la relació existent entre alimentació i salut i la importància de la dieta en el tractament i prevenció de les malalties.

REQUISITS PREVIS*

Es recomana tenir coneixements previs de Bromatologia

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 3 de 10

CONTINGUTS

1. **Concepte de nutrició:** Concepte d'alimentació, nutrició, bromatologia i dietètica. Relació amb altres ciències. Relació entre alimentació i salut
2. **Energia:** Components de la despesa energètica (metabolisme basal, activitat física i termogènesis dels aliments) mesures i càlcul de la despesa energètica
3. **Macronutrients:** Digestió, absorció i eliminació
4. **Vitamines i minerals:** Classificació, funcions, fonts dietètiques i efectes de la deficiència i l'excés
5. **Fibra dietètica:** concepte, classificació, funcions, fonts dietètiques i paper en la prevenció de les malalties
6. **Ingestes recomanades d'energia i nutrients:** Ingestes recomanades (IDR). Objectius nutricionals, Guies alimentàries.
7. **Nutrició en la gestació i lactància:** Canvis fisiològics en la gestació i necessitats nutricionals de la dona gestant i durant la lactància.
8. **Nutrició en el primer any de vida:** necessitats nutricionals, lactància materna i lactància artificial, alimentació complementària
9. **Nutrició en l'edat avançada:** procés d'envelliment i canvis fisiològics. Necessitats nutricionals
10. **Introducció al tractament dietètic en les patologies més prevalents:**
 - 10.1. **Sobrepès i obesitat:** etiologia de l'obesitat, obesitat com a factor de risc de malalties, recomanacions dietètiques
 - 10.2. **Hipertensió arterial:** recomanacions nutricionals
 - 10.3. **Malalties cardiovasculars:** recomanacions nutricionals
 - 10.4. **Diabetis *mellitus* (DM):** recomanacions nutricionals

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 4 de 10

METODOLOGIA

ACTIVITATS FORMATIVES

Activitats Formatives* (Memòria GF)	Activitats Formatives (Sigma)	Crèdits* ECTS	Competències
Sessions teòriques	Sessions d'exposició de conceptes	0,7	G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9
Resolució d'exercicis i problemes	Sessions de resolucions d'exercicis, problemes i casos (1)	0,2	G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9
Activitats integradores del coneixement: casos, seminaris, treballs dirigits i aprenentatge cooperatiu	Seminaris	0,2	G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9
Sessions pràctiques: laboratori o simulacions	Treball pràctic / laboratori	-	-
-	Presentacions (2)	-	-
Estudi personal de l'alumne/a	Activitats d'estudi personal per part dels estudiants	1,8	G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9
Activitats d'avaluació	Activitats d'avaluació (exàmens, controls de seguiment...)	0,1	G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9
	TOTAL	3,0	

GF: Grau en Farmàcia

(1) En el GF l'epígraf de "casos" de la fitxa de l'assignatura a Sigma està inclòs en "Activitats integradores del coneixement"

(2) En el GF l'epígraf "presentacions" de la fitxa de l'assignatura a Sigma està inclòs en "Activitats integradores del coneixement"

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 5 de 10

EXPLICACIÓ DE LA METODOLOGIA DIDÀCTICA*

1. Mètode expositiu. Lliçó magistral participativa, treballant a través de les exposicions dels diferents continguts teoricopràctics i implicant a l'estudiant amb la combinació d'activitats i exercicis a l'aula, incentivant l'estudiant a formular preguntes que comporten un raonament personal. Es donaran els continguts, explicacions i demostracions de capacitats, habilitats i coneixements a l'aula a través de mitjans audiovisuals.

4. Resolució d'exercicis o problemes, desenvolupant solucions adequades mitjançant la realització de rutines, aplicant fórmules o algorismes i interpretant resultats. S'utilitza com a complement de la lliçó magistral. La resolució dels exercicis es farà a les sessions de seminari que seran d'assistència obligada.

7. Activitats d'avaluació. Exercicis per avaluar el grau d'assumpció de les competències (coneixements, habilitats, valors) per part dels alumnes. De forma continuada o puntual.

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 6 de 10

AVALUACIÓ

MÈTODES D'AVALUACIÓ

Mètodes d'avaluació * (Memòria GF)	Mètodes d'avaluació (Sigma)	Pes*(2)	Competències
Examen final	Examen final	60%	G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9
-	Examen/s parcial/s (1)	-	-
Seguiment de l'aprenentatge (inclou controls, casos, exercicis, problemes, participació, avaluació On-Line, autoavaluació)	Activitats de seguiment	40%	G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9
Treballs i presentacions	Treballs i presentacions	-	-
Treball pràctic o experimental	Treball experimental o de camp	-	-
Avaluació TFG	Projectes	-	-
Pràctiques externes (pràctiques tutelades i pràctiques orientades a la menció)	Valoració de l'empresa o institució	-	-
-	Participació (1)	-	-
		100%	

GF: Grau en Farmàcia

(1) En el GF els epígrafs "Examen/s parcial/s" i "la Participació" de la fitxa de l'assignatura a Sigma estan inclosos en "Seguiment de l'aprenentatge"

(2) Els valors poden oscil·lar $\pm 5\%$ respecte el valor definit a la memòria del GF (sumatori final 100%)

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 7 de 10

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Comprendre la relació existent entre alimentació i salut i la importància de la dieta en el tractament i prevenció de les malalties.
- Conèixer les funcions i les necessitats d'energia i de nutrients d'una persona segons l'etapa de la vida, estat fisiològic i activitat desenvolupada.
- Saber interpretar els paràmetres bioquímics, immunològics i hematològics indicadors de la situació nutricional.
- Saber elegir la combinació d'aliments més adequada, en funció de la seva composició i les característiques de l'individu o grup, per aconseguir una dieta correcta.

QUALIFICACIÓ

Primera convocatòria:

L'avaluació de l'assignatura considerarà les qualificacions dels exercicis (E), i l'examen final (EF). Així, la nota de l'assignatura s'obté a partir de:

- Exercicis (E):
 - Exercici individual E1 (15%)
 - Exercici individual E2 (control) (15%)
 - Exercici individual E3 (10%)
- Un examen final (EF) en el que entra tota la matèria. Tindrà una part test i una altra de preguntes a desenvolupar (60% de la nota final)

La nota final (NF) es calcularà aplicant la següent fórmula:

$$NF = 0,15 * E1 + 0,15 * E2 + 0,10 * E3 + 0,60 * EF$$

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 8 de 10

Qui no hagi superat amb un mínim d'un 5 la nota final (NF) haurà d'anar a segona convocatòria.

Segona convocatòria:

En el supòsit de no haver aprovat amb un mínim d'un 5 la primera convocatòria, haurà d'examinar-se en una segona convocatòria que avaluarà els continguts teòrics i els continguts exposats en els seminaris en un únic examen. La nota final serà:

$$NF = 1 * EF$$

Només si la NF és superior o igual a 5 l'assignatura estarà aprovada.

Següents convocatòries:

Haurà d'examinar-se de les següents convocatòries dels continguts teòrics i pràctics cursats en primera convocatòria en un únic examen. La nota final serà:

$$NF = 1 * EF$$

Només si la NF és superior o igual a 5 l'assignatura estarà aprovada.

No es guardaran notes del curs anterior.

AVALUACIÓ DE LES COMPETÈNCIAS

Per l'avaluació de les competències G-5, G-9, G-13, G-18, E-MF8, E-MF9 s'utilitzarà com indicador la nota de l'assignatura.

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició
MÒDUL: Medicina i Farmacologia
ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 9 de 10

BIBLIOGRAFIA

De Luis R, Bellido D. Dietoterapia, nutrición clínica y metabolismo. Madrid: Díaz de Santos; 2010.

Gil A. Tratado de Nutrición. Tomo IV Nutrición Clínica. 2ªed. Madrid: Acción Medica; 2010.

Mahan LK, Escott-Stump. 12ª ed. Nutrición y dietoterapia de Krause. Barcelona: Elsevier Masson; 2009.

Mataix J. Alimentación Humana. Tomo II Situaciones Fisiológicas y Patológicas. Majadahonda: Ergon; 2009.

Salas-Salvadó J, coordinador. Nutrición y Dietética Clínica. 3ª ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2014.

Pàgines web recomanades:

Food and Drug Administration (FDA). Department of Health and Human Services.
<http://www.fda.gov>

Federation of European Nutrition Societies (FENS). <http://www.fensnutrition.eu/>

Federación Española de Nutrición, Alimentación y Dietética (FESNAD).
<http://www.fesnad.org/>

Nutrition Society (NS). <http://www.nutsoc.org.uk>

World Health Organization (WHO). <http://www.who.int/en/>

Sociedad Española de Nutrición (SEN). <http://www.sennutricion.org>

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i/o pla d'estudis)

ASSIGNATURA: NUTRICIÓ

MATÈRIA: Nutrició

MÒDUL: Medicina i Farmacologia

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 10 de 10

HISTÒRIC DEL DOCUMENT

MODIFICACIONS ANTERIORS

Eulàlia Vidal 15/05/2017

Eulàlia Vidal 16/07/2018

ÚLTIMA REVISIÓ:

Eulàlia Vidal 10/04/2019